

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 72 28 24 00

Sagsnr.
2019 - 5037

Doknr.
134162

Dato
04-10-2019

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg har d. 9. september 2019 stillet følgende spørgsmål nr. 43 (alm. del) til social- og indenrigsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Adsbøl (DF).

Spørgsmål nr. 43:

"Vil ministeren kommentere henvendelsen af 18/8-19 fra Eva Ljungberg-Jensen, Tårnby om "Assisteret reproduktion", jf. SOU alm. del – bilag 53?"

Svar:

Henvendelsen omhandler en kvinde, der er blevet gravid ved hjælp af behandling med assisteret reproduktion, som kvinden var alene om at vælge, og hvor donor var ukendt. Efter barnets fødsel blev der rejst en faderskabssag, og kvinden og hendes daværende kæreste udfyldte en omsorgs- og ansvarserklæring, hvorved faderskabet blev fastslået. Ifølge henvendelsen oplevede kvinden, at dette skete under stort pres. Hun ønsker sagen genoptaget, idet hun ønsker at være barnets eneste retlige forælder. Landsretten har afvist at ændre faderskabet.

Jeg finder det rigtigst ikke at kommentere den konkrete sag, da behandlingen af konkrete sager, der vedrører fastsættelse af faderskab og forældreansvar, henhører under Familieretshuset og familieretten.

Om reglerne relateret til den konkrete sag kan jeg generelt oplyse, at hvis der ikke er registreret et faderskab eller medmoderskab, og der ikke er rejst sag af andre, så rejser Familieretshuset en sag efter børnelovens § 7.

Efter børnelovens § 8, skal moren oplyse, hvem der er eller kan være barnets far. I tilfælde, hvor barnet er resultatet af en behandling med assisteret reproduktion, og hvor der ikke er en ægtefælle eller samlever, der har samtykket til behandlingen, skal moren over for Familieretshuset oplyse, at hun er blevet behandlet med assisteret reproduktion, og at der derfor ikke kan fastsættes et faderskab.

Hvis behandlingen er sket under iagttagelse af reglerne i lov om assisteret reproduktion, kan sagen henlægges som uoplyst, hvis donor er anonym. Det betyder, at barnet ikke får registreret en far. Familieretshuset vil typisk bede om dokumentation for, at graviditeten er et resultat af en behandling med assisteret reproduktion.

Når et par anvender en omsorgs- og ansvarserklæring, er det en anmodning om at blive registreret som forældre til barnet. Det er ikke en erklæring om, at manden er genetisk forælder til barnet.

Børnelovens kapitel 4 vedrører genoptagelse. En sag om genoptagelse skal normalt rejses inden 3 år efter barnets fødsel, jf. børnelovens §§ 23 og 24. Det gælder dog ikke, hvis forældrene er enige om, at sagen skal genoptages, jf. børnelovens § 22.

Børnelovens regler om genoptagelse af faderskabssager er en balancerende af på den ene side hensynet til barnets ret til at kende sit genetiske ophav og på den anden side bestræbelserne på at beskytte barnet, der måske i mange år har haft en anden mand som (social og retlig) far end den mand, der genetisk er far til barnet.

Det følger af børnelovens § 23, stk. 1 og 2, at hvis der i forbindelse med registreringen af faderskabet er sket fejl, der kan have betydning for, hvem der er registreret som far, kan moren ikke rejse en sag, hvis hun med kendskab til eller formodning om fejlen har ladet faren behandle barnet som sit.

Videre følger det af børnelovens § 24, at hvis der er fremkommet nye oplysninger om omstændigheder, der kan antages at ville give sagen et andet udfald, eller der i øvrigt er særlig anledning til at antage, at sagen vil få et andet udfald, kan moren anmode om, at sagen genoptages. Ved afgørelse om genoptagelse tillægges en række forhold betydning, herunder om

- faren med kendskab til eller formodning om de omstændigheder, der rejser tvivl om, hvorvidt han er far til barnet, har anerkendt barnet ved at behandle det som sit,
- moren med kendskab til eller formodning om de omstændigheder, der kan antages at ville give sagen et andet udfald, har ladet faren behandle barnet som sit, og
- barnet kan forventes at ville få en far, hvis sagen genoptages.

Herudover kan der gives tilladelse til genoptagelse efter 3 år efter barnets fødsel, hvis der kan anføres særlige grunde til, at anmodningen ikke er fremsat tidligere, omstændighederne i øvrigt i høj grad taler for genoptagelse, og det må antages, at en fornyet behandling af sagen ikke vil medføre væsentlige ulemper for barnet, jf. børnelovens § 25.

Samlet skal jeg bemærke, at selvom det i børneloven er et grundlæggende princip, at et barn så vidt muligt skal have to forældre, så er de gældende regler indrettet sådan, at en kvinde, der har modtaget behandling med assisteret reproduktion med anonym donorsæd, kan registreres som barnets eneste retlige forælder.

Med venlig hilsen
Astrid Krag